

Monumentaal kunstwerk 'Zandwacht' op duinen Maasvlakte 2

Op de duinen bij het strand van Maasvlakte 2 is in mei 2015 een indrukwekkend kunstwerk verrezen: de Zandwacht. Met een oppervlakte van 20 bij 40 meter en een hoogte van 12 meter wordt het een beeldbepalend object. De Zandwacht verbeeldt hoe duinen gevormd worden doordat zand bij harde wind opstuift en weer neerdaalt in de luwte. Het is ontwikkeld door het Rotterdamse, internationaal werkzame kunstenaarscollectief Observatorium. De realisatie van de Zandwacht markeert de afronding van de aanleg van Maasvlakte 2, een groot landaanwinningproject voor de haven van Rotterdam in de Noordzee

De Zandwacht bestaat uit 92 ranke, betonnen elementen die verbeelden hoe duinen ontstaan: zand stuift op bij harde wind, daalt neer in de luwte en vormt zo een heuveltje. De Zandwacht bestaat uit drie contouren van hetzelfde, steeds grotere duin. De 92 elementen vormen samen een driedimensionale tekening. Als je er doorheen loopt kun je de drie stadia goed zien. Het kunstwerk visualiseert hoe natuurkrachten mede de vorm van Nederland bepalen.

Vanaf de Zandwacht kijk je de ene kant op naar de nieuwe containerterminals, maar dichterbij zijn de zee, het strand, de duinen, de Hinderplaat en de Zuid-Hollandse eilanden. De vensters bieden steeds een ander perspectief op de omgeving. Je kunt door de Zandwacht dwalen en je laten verrassen door het steeds wisselende uitzicht. Je loopt als het ware in een duin. Onderin de Zandwacht is een grote bank en in de vensters kun je zitten. Het beton heeft precies dezelfde kleur als het zand van het

Maasvlaktestrand. Via een wandelpad is de Zandwacht goed bereikbaar vanaf het parkeerterrein.

Geert van de Camp, een van de leden van Observatorium: “We hebben ons laten inspireren door de manier waarop zand opwaait, de baan die het door de lucht beschrijft en hoe het weer neerdaalt. De Zandwacht toont een bevroren moment van hoe het landschap zichzelf vormt. Het is een in beton gegoten tekening in het duinlandschap die drie stadia van de vorming van het duin visualiseert. Doordat de Zandwacht bestaat uit een groot aantal elementen van verschillende grootte is het een complexe structuur. Door de omvang nodigt de Zandwacht uit om er doorheen te dwalen en zie je de Zandwacht en de omgeving steeds in een ander perspectief. De Zandwacht is een plek om te genieten van het weidse panorama. Het kunstwerk brengt een menselijke maat in een haast oneindig landschap van zand, zee en terminals.”

Allard Castelein, president-directeur Havenbedrijf: “De Zandwacht markeert de afronding van de aanleg van Maasvlakte 2. Het recreatiestrand is één van de meest bezochte locaties in de haven. Mede dankzij een royale bijdrage van Boskalis en Van Oord heeft Rotterdam op deze bijzondere locatie een bijzonder kunstwerk.”

Sjarel Ex, directeur van Museum Boijmans Van Beuningen: “Dit is een geweldige aanwinst voor de nieuwe openbare ruimte van de Maasvlakte. Het is een plek waar elke Rotterdammer en niet-Rotterdammer zal komen uitwaaien en extra zal genieten van de ruimte, de zon en de wind.”

De Zandwacht is bekostigd door Boskalis, Van Oord en het Havenbedrijf Rotterdam. In de periode 2008-2014 legden Van Oord en Boskalis Maasvlakte 2 aan in opdracht van het Havenbedrijf. De Zandwacht is als het ware de kroon op het werk.

De Zandwacht is gemaakt van speciaal zogenoemd hoog sterktebeton. De aannemer/leverancier is het gespecialiseerde bedrijf Betonindustrie De Veluwe uit Staphorst. Ingenieursbureau ABT verzorgde de bouwtechnische advisering en begeleidde de uitvoering.

Observatorium is een Rotterdams kunstenaarscollectief dat in het afgelopen decennium in binnen- en buitenland projecten heeft gerealiseerd, waaronder grote kunstwerken in Essen (Duitsland), Nantes (Frankrijk) en London (Engeland). Observatorium bestaat uit Geert van de Camp, André Dekker, Lieven Poutsma en Ruud Reutelingsperger. Observatorium streeft ernaar sculpturen te maken die de aard van de locatie benadrukken en die tegelijkertijd aangename verblijfsplaatsen zijn.